

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie (na herstel) aan de opleiding wo-bachelor Geschiedenis van de Universiteit Utrecht**

Gegevens

datum	Naam instelling	: Universiteit Utrecht
29 april 2016	Naam opleiding	: wo-bachelor Geschiedenis (180 EC)
onderwerp	Varianten opleiding	: deeltijd, voltijd
Besluit	Locatie opleiding	: Utrecht
accreditatie wo-bachelor	Datum aanvraag 1	: 18 december 2013
Geschiedenis van de	Datum goedkeuren	
Universiteit Utrecht	Panel 1	: 23 oktober 2012
(004338)	Datum eerste locatiebezoeken	: 22 en 23 april 2013
ons kenmerk	Datum eerste visitatierapport	: 25 november 2013
NVAO/20160935/LL	Datum herstelplan	: 15 mei 2014
bijlagen	Datum herstelbesluit NVAO	: 30 juni 2014
2	Datum tweede locatiebezoek	: 13 oktober 2015
	Datum tweede visitatierapport	: 11 november 2015
	Datum aanvraag 2 (na herstel)	: 19 november 2015
	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief besluit van 12 juli 2012

Voorgeschiedenis

Op 18 december 2013 ontving de NVAO van de Universiteit Utrecht een accreditatieaanvraag voor de opleiding wo-bachelor Geschiedenis vergezeld van een paneladvies waarin de standaard 3 (Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties) en daarmee het eindoordeel als onvoldoende zijn beoordeeld. De NVAO nam vervolgens op 30 juni 2014 een besluit tot het verlengen van de accreditatietermijn (zogenoemd herstelbesluit) van de opleiding met een periode van twee jaar derhalve tot en met 29 juni 2016.

Op 19 november 2015 ontving de NVAO een nieuwe accreditatieaanvraag na herstel vergezeld van een rapport van een tweede panel, waarin de desbetreffende standaard nu positief is beoordeeld. In het tweede panel zaten leden van het eerste panel. De opleiding heeft naar het oordeel van dit panel binnen de herstelperiode de nodige verbeteringen doorgevoerd. Het panel is van mening dat de opleiding na het doorvoeren van de verbeteringen voor deze standaard thans het vereiste niveau heeft bereikt.

- Artikel 5a. 12a. van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Stb. 2010, 293);
- Accreditatiebesluit WHW (Stb. 2011, 536);
- Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in beide visitatierapporten deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden de kwaliteit van de opleiding na herstel voldoende is bevonden.

Advies van het visitatiepanel (eerste beoordeling)

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: de commissie).

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De bacheloropleiding Geschiedenis van de Universiteit Utrecht heeft het profiel van een wetenschappelijke, disciplinaire opleiding. De doelstellingen en beoogde eindkwalificaties geven aan dat studenten na een succesvolle afronding van de opleiding kennis en inzicht hebben van het vakgebied geschiedenis alsmede de theoretische en methodologische grondslagen van de geschiedschrijving. De opleiding beoogt daarnaast de ontwikkeling van algemene academische competenties. Beoogde eindkwalificaties benoemen daarnaast enkele competenties die specifiek verband houden met het functioneren van afgestudeerden op de arbeidsmarkt, zoals het op professionele wijze kunnen toepassen van opgedane kennis en in staat zijn om praktijkvragen met behulp van theoretisch en empirisch onderzoek te interpreteren en te beantwoorden. De commissie is tot de conclusie gekomen dat de beoogde eindkwalificaties voldoen aan de randvoorwaarden zoals die zijn beschreven in het domeinspecifiek referentiekader. Tevens heeft de commissie vastgesteld dat de doelstellingen en beoogde eindkwalificaties qua niveau en oriëntatie voldoen aan de eisen die worden gesteld aan een academische bacheloropleiding. De commissie is wel van mening dat de beoogde eindkwalificaties weinig profilerend zijn. De commissie suggereert dan ook om de profilering van de eindkwalificaties van de bacheloropleiding verder vorm te geven.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma van de bacheloropleiding Geschiedenis (drie jaar, 180 EC) bestaat uit een major met een totale studielast van 135 EC en een profileringsruimte van 45 EC. Het eerste jaar bestaat geheel uit verplichte vakken binnen de major. Vijf eerstejaarsvakken van ieder 7,5 EC geven een chronologisch overzicht van de geschiedenis. Daarnaast bestaat het eerste jaar uit de vakken Inleiding Geschiedwetenschap, Wereldgeschiedenis en Onderzoeksseminar I (alle 7,5 EC). Het tweede jaar bestaat uit de verplichte vakken Grondslagen van de geschiedwetenschap (7,5 EC) en Onderzoeksseminar II (15 EC). De resterende 37,5 EC bestaat uit keuzeruimte binnen de major en profileringsruimte. Het derde jaar bestaat uit profileringsruimte en keuzeruimte in de major van in totaal 45 EC en de module Onderzoeksseminar III (15 EC). In de laatste 7,5 EC van deze module schrijven studenten hun bacheloreindwerkstuk, waarin de student de vaardigheid demonstreert om wetenschappelijk te denken, te argumenteren en te rapporteren.

De commissie heeft vastgesteld dat het curriculum in voldoende mate aansluit op de beoogde eindkwalificaties.

Pagina 3 van 7 De commissie heeft waardering voor het niveau van de gebruikte studiematerialen en de gehanteerde werk- en toetsvormen en voor de wijze waarop studenten academische vaardigheden opdoen in de onderzoeksseminars. Wel is de commissie van mening dat de voorbereiding op de beroepspraktijk een grotere plaats in het programma moet krijgen. Verder geeft de huidige situatie onvoldoende garanties dat studenten een coherent programma samenstellen met duidelijke leerlijnen.

De commissie heeft waardering voor de aandacht voor wetenschappelijk onderzoek in de opleidingen en heeft vastgesteld dat het onderwijs dicht op het onderzoek van de docenten ligt. Het onderwijs wordt verzorgd door gemotiveerde en betrokken docenten. Wel vraagt de commissie aandacht voor de hoge werkdruk van de stafleden bij de bacheloropleiding. De commissie heeft verder vastgesteld dat de opleidingsspecifieke kwaliteitszorg voor beide opleidingen adequaat functioneert.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie heeft de kwaliteit van de toetsing geanalyseerd en vastgesteld dat deze voldoende is. De toetsen in de opleiding zijn voldoende gevarieerd en sluiten aan op de leerdoelen van de cursussen. De toetsen laten een toenemende complexiteit zien. Studenten worden in het algemeen goed geïnformeerd over beoordelingscriteria en toetsprocedures. Dit geldt echter niet voor de beoordeling van de cursus Onderzoekseminar III, waar het bacheloreindwerkstuk deel van uitmaakt. De criteria en wijze van beoordelen van deze cursus zijn onvoldoende transparant en consistent. De visitatiecommissie heeft bovendien vastgesteld dat de examencommissie van de bacheloropleiding onvoldoende proactief en systematisch te werk gaat om haar wettelijke rol als verantwoordelijke voor de kwaliteit van toetsing adequaat in te vullen.

De commissie heeft volgens het vastgelegde protocol een selectie van bacheloreindwerkstukken beoordeeld en op basis daarvan vastgesteld dat het gerealiseerde eindniveau van de bacheloropleiding niet in alle gevallen gegarandeerd kan worden.

Op basis van bovenstaande conclusies, waarbij het gerealiseerde eindniveau een doorslaggevende rol speelt, beoordeelt de commissie de bacheloropleiding op standaard 3 met een onvoldoende. De commissie beveelt aan dat de opleiding een herstelperiode van een jaar krijgt. Hierin moet het gerealiseerde eindniveau in de bacheloreindwerkstukken *verhoogd worden zodat het voldoet aan de beoogde eindtermen van de opleiding*. Verder moet de beoordeling van het bacheloreindwerkstuk consistent en transparant worden gemaakt.

Advies van het visitatiepanel (beoordeling gerealiseerd herstel)

In 2013 heeft het panel Geschiedenis en Internationale betrekkingen 2013 Standaard 3 (Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties) uit het van toepassing zijnde beoordelingskader van de NVAO (het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling, 22 november 2011) als onvoldoende beoordeeld. Dit samenvattend oordeel geeft de bevindingen en overwegingen weer van het panel dat de herbeoordeling van deze standaard heeft uitgevoerd. Het panel baseert zijn oordeel op informatie uit de stand-van-zakennotitie, herziene documentatie, een selectie van recente

Pagina 4 van 7 bacheloreindwerkstukken en bijbehorende beoordelingsformulieren en een gesprek met opleidingsvertegenwoordigers.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerd eindniveau

In 2013 concludeerde het panel dat de kwaliteit van toetsing in de cursussen van de opleiding voldoende is en dat studenten in het algemeen goed geïnformeerd worden over beoordelingscriteria en toetsprocedures. De toetsing en beoordeling van het gerealiseerde eindniveau van studenten in Onderzoekseminar III en het bacheloreindwerkstuk waren volgens het panel echter onvoldoende transparant en consistent. Ook vervulde de examencommissie van de opleiding haar wettelijke verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van toetsing volgens het panel nog niet volledig en beoordeelde het panel een te groot aantal bestudeerde bacheloreindwerkstukken als onvoldoende.

Het panel heeft onderzoek gedaan naar de uitvoering en het effect van de herstelmaatregelen die de opleiding na 2013 heeft doorgevoerd. Het concludeert dat de examencommissie maatregelen heeft genomen en haar wettelijke verantwoordelijkheden nu vervult. De nieuwe examencommissie heeft onder andere een toetsplan ontwikkeld waarmee het de toetsing in de opleiding in een cyclus van drie jaar onderzoekt en een aselechte steekproef van bacheloreindwerkstukken bekijkt. De leden van de examencommissie worden daarnaast nog altijd gecompenseerd en ondersteund door een ambtelijk secretaris en een facultaire toetscommissie.

Het panel heeft tot zijn tevredenheid vastgesteld dat de opleiding diverse verbeteringen in het curriculum en de begeleiding voor studenten in de laatste fase van hun studie heeft doorgevoerd. Conform het herstelplan zijn het Onderzoekseminar III en het bacheloreindwerkstuk losgekoppeld. Het bacheloreindwerkstuk is nu een op zichzelf staand programmaonderdeel dat met een voldoende moet worden afgesloten en niet langer gecompenseerd kan worden. Andere positieve verbeteringen zijn onder meer de versteviging en explicitering van de leerlijn onderzoeks- en schrijfvaardigheden in het nieuwe curriculum, de nieuwe taak van de tutor om voor de zomer van het derde jaar met student en begeleider in gesprek te gaan over de onderwerpskeuze voor het bacheloreindwerkstuk, de schaalverkleining in de scriptieseminars en het aanwijzen van coördinatoren voor eerstejaarscursussen, verdiepingspakketten en minorpakketten, die de coherentie in cursusinhoud en toetsing van het hele programma in de gaten houden.

Ter verbetering van de betrouwbaarheid en de transparantie van toetsing en beoordeling van het gerealiseerde eindniveau heeft de opleiding conform het herstelplan onder andere een systeem van tweede en derde lezers voor bacheloreindwerkstukken geïntroduceerd, maakt de opleiding nu gebruik van het facultaire beoordelingsformulier voor bacheloreindwerkstukken en heeft de opleiding een rubric ontwikkeld voor de inhoudelijke weging van de verschillende beoordelingscriteria. Hoewel verbetering op een aantal aspecten mogelijk blijft, concludeert het panel dat de opleiding de beoordelingssystematiek en -procedures adequaat en volgens herstelplan heeft aangepast. Op basis van een steekproef van bacheloreindwerkstukken stelt het panel eveneens vast dat studenten het beoogde eindniveau realiseren.

Op basis van bovenstaande bevindingen beoordeelt het panel Standaard 3 van de opleiding als 'voldoende'. Het panel merkt daarbij wel aan dat aan de opvolging van herziene procedures door stafleden, en daarmee aan de duurzaamheid van de herstelmaatregelen op de langere termijn, nog wordt gewerkt.

Pagina 5 van 7 Het is duidelijk dat er in de opleiding een cultuuromslag gaande is. Het panel heeft hierover met het opleidingsmanagement gesproken. Het stelt vast dat het management zich ervan bewust is dat deze cultuuromslag noodzakelijk is en urgentie vereist. Dat geeft het panel vertrouwen. Het panel heeft er begrip voor dat een cultuuromslag in een relatief groot departement als het departement Geschiedenis en Kunstgeschiedenis tijd kost. Het adviseert daarom dat over een periode van enkele jaren wordt nagegaan of de ingezette cultuuromslag ook daadwerkelijk is voltooid. Totdat dit het geval is zouden de onderwijsdirecteur en de examencommissie volgens het panel verscherpte controle op de toepassing van de eigen procedures moeten uitoefenen.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel, in het bijzonder wat het continueren en het bewaken van de ingezette cultuuromslag betreft. De NVAO gaat er van uit dat de instelling dit in het kader van haar interne kwaliteitszorg verder opvolgt.

Besluit

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Universiteit Utrecht te Utrecht in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 14 maart 2016 naar voren te brengen. Bij e-mail van 1 april 2016 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot een tekstuele aanpassingen.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Geschiedenis (180 EC; varianten: deeltijd, voltijd; locatie: Utrecht) van de Universiteit Utrecht te Utrecht. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is van kracht tot en met 29 juni 2020.

Den Haag, 29 april 2016

De NVAO
Voor deze:

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'A.H. Flierman', written over a vertical line.

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Uit besluit van 30 juni 2014

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzelingen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Onvoldoende
Eindoordeel		Onvoldoende

Beoordeling na herstel

Standaard	Standaard	Beoordeling door het panel
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent. Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Panel eerste beoordeling en beoordeling herstelplan

- Prof. dr. Marjan Schwegman (voorzitter), hoogleraar Politiek en Cultuur in de lange twintigste eeuw, Universiteit Utrecht en directeur NIOD;
- Prof. dr. Luc François, hoogleraar Contemporaine Geschiedenis en oud-directeur Onderwijsaangelegenheden, Universiteit Gent;
- Dr. Amanda Kluvel, universitair hoofddocent en opleidingsdirecteur bachelor Cultuurwetenschappen / Arts & Culture, Universiteit Maastricht;
- Prof. dr. Jan Orbie, universitair hoofddocent EU External Relations, Universiteit Gent;
- Dr. Ulrich Tiedau, senior lecturer in modern Low Countries history and society, University College London;
- Anne Stickers, student bacheloropleiding Internationale Betrekkingen, Rijksuniversiteit Groningen.

Het panel werd ondersteund door Muriel Jansen, secretaris (gecertificeerd).

Panel beoordeling gerealiseerd herstel

- Prof. dr. Luc François (voorzitter), emeritus gewoon hoogleraar in de geschiedenis aan de Universiteit van Gent;
- Dr. Jan Orbie, hoofddocent bij de vakgroep Politieke Wetenschappen en directeur van het 'Centre for EU Studies' van de Universiteit Gent;
- Prof. dr. Friso Wielenga, hoogleraar-directeur van het Zentrum für Niederlande- Studien aan de Westfälische Wilhelms-Universität in Münster;
- Prof. dr. Jan Hein Furnée, hoogleraar Europese cultuurgeschiedenis bij de opleiding Geschiedenis van de Radboud Universiteit.

Het panel werd ondersteund door Adrienne Wieldraaijer-Huijzer, MA, secretaris (gecertificeerd).